PAOLO MENGOZZI
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2007. november 8. [1]

I – Bevezetés

1. A Tribunal du travail de Bruxelles (Belgium) 2006. október 17-i, a Bírósághoz 2006. november 6-án érkezett határozatával, az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról és az Európai Közösségek egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről, valamint a Bizottság tisztviselőire ideiglenesen alkalmazandó különleges intézkedések bevezetéséről szóló, 1968. február 29-i 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendelet [2] értelmezésére vonatkozó kérdést terjesztett előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé.

2. Ezt a kérdést S. Gysen és az A.s.b.l. Groupe S – Caisse d'Assurances sociales pour indépendants (a továbbiakban: Caisse), az önálló vállalkozók belga jog szerinti önkéntes biztosító pénztára között folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, amelynek tárgya az eltartott gyermekek után nyújtott azon támogatás összegének meghatározása, amelyet a fenti pénztár S. Gysen három gyermeke közül kettő után a nemzeti szabályozás alapján folyósítani köteles.

II – Jogi háttér

A – *A közösségi szabályozás*

3. A 259/68 rendelet a 11. cikkének második bekezdése értelmében „teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban".

4. A 259/68 rendelet 2. cikke és annak későbbi módosításai által megállapított, az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata (a továbbiakban: személyzeti szabályzat) 67. cikkének (1) bekezdése a tisztviselők számára háromfajta családi támogatást biztosít: a háztartási támogatást, az

1 – Eredeti nyelv: olasz.

2 – HL L 56., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 1. fejezet, 2. kötet, 5. o.

eltartott gyermek után nyújtott támogatást, valamint az iskoláztatási támogatást.

5. A személyzeti szabályzat VII. mellékletének 1., 2. és 3. cikke többek között meghatározza az egyes támogatások nyújtásának feltételeit és azok összegét.

6. A személyzeti szabályzat 67. cikkének (2) bekezdése pontosítja, hogy „[a]z e cikkben meghatározott családi támogatásokban részesülő tisztviselők kötelesek az egyéb forrásból származó, hasonló jellegű támogatásokat bejelenteni; ez utóbbi támogatásokat le kell vonni a VII. melléklet 1., 2. és 3. cikke szerint folyósított támogatásokból”.

7. A 259/68 rendelet 3. cikke és annak későbbi módosításai által megállapított, az Európai Közösségek egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételei (a továbbiakban: egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei) 20. cikkének (2) bekezdése és 21. cikke értelmében az ideiglenes alkalmazottakra analógia útján alkalmazni kell a személyzeti szabályzat 67. cikkét, valamint a VII. mellékletének 1., 2., és 3. cikkét.

B – *A nemzeti szabályozás*

8. Az önálló vállalkozókat megillető családi ellátások rendszerének létrehozataláról szóló, 1976. április 8-i királyi rendelet [3] által létrehozott rendszer értelmében az eltartott gyermek után nyújtott támogatás összege attól a pozíciótól (a továbbiakban: rang) függ, amelyet az e támogatás kedvezményezettjének minősülő gyermek a támogatásra jogosult munkavállaló többi gyermeke között születésének időbeli sorrendjében elfoglal. Pontosabban szólva ez az összeg a támogatás nyújtása szempontjából kedvezményezett gyermekek száma szerint növekszik: a második gyermek után magasabb, mint az első után, és még magasabb a harmadik és a további gyermekek után.

9. Az 1976. április 8-i királyi rendeletnek a 2003. szeptember 7-i királyi rendelet [4] 4. cikkével, 2001. július 1-jei visszaható hatállyal módosított 16. cikke (1) bekezdésének első albekezdése azonban a következő pontosítást teszi:

„A 17., 19., 20. és 20a. cikk alkalmazásában, a rang az ugyanezen királyi rendelet, a munkavállalókat megillető családi ellátásokról szóló törvények egységes szerkezetbe foglalt szövege, az állam által foglalkoztatott személyek meghatározott csoportjainak

3 – *Moniteur belge*, 1976. május 6., 5952. o. Ezt a rendeletet az idők során számos alkalommal módosították.

4 – *Moniteur belge*, 2003. október 1., 48215. o.

nyújtott családi támogatásokról szóló, 1965. március 26-i királyi rendelet, az alanyi jogon járó családi ellátásokról szóló, 1971. július 20-i törvény, valamint a szociális biztonságra vonatkozó, Belgiumban hatályos nemzetközi egyezmények értelmében kedvezményezettnek minősülő gyermekek születésének időbeli sorrendjét figyelembe véve kerül megállapításra” [5].

III – Az alapügy

10. S. Gysen belga állampolgár, önálló vállalkozói tevékenységet végez Belgiumban.

11. Három gyermeke van: Adrien, aki 1989-ben született az 1993-ban felbontott első házasságából, valamint Augustin és Élise, akik 1994-ben és 1996-ban születtek a 2000-ben szintén felbontott második házasságából.

12. S. Gysen első férje, Adrien apja, 2001. december 1-jén ideiglenes alkalmazottként lépett az Európai Közösségek Bizottságának szolgálatába. Ettől az időponttól kezdve az Adrien feletti szülői felügyeleti jogot bírósági határozat alapján gyakoroló S. Gysen kapta meg a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei alapján eltartott gyermek után nyújtott támogatás címén az apa nevében és reá tekintettel folyósított támogatás teljes összegét.

13. A Caisse által S. Gysen két fiatalabb gyermeke után folyósított családi támogatásokat bírósági határozat alapján szintén S. Gysen kapta meg, aki második férjével együttesen gyakorolta ezen gyermekek felett a szülői felügyeleti jogot.

14. 2002. február 22-i levelében S. Gysen tájékoztatta a Caisse-t, hogy 2001. december 1-je óta támogatást kap a Bizottságtól Adrien után.

15. A Caisse ezért a továbbiakban nem folyósította az Adrien után járó támogatásokat, azonban továbbra is folyósította azokat Augustin és Élise, mint a rangsorban második és harmadik helyen álló gyermekek után.

16. 2003 márciusától a Caisse azonban az S. Gysennek folyósított havi családi támogatásból levont 2 284,84 EUR összeget, amely Augustin és Élise, a rangsorban a második

5 – Az eredeti francia nyelvű szöveg nem hivatalos fordítása.

és harmadik helyen álló fiatalabb gyermekek után kifizetett támogatások, valamint azon támogatások közötti különbözetnek felelt meg, amelyeket a Caisse álláspontja szerint ezzel szemben mint a rangsorban első és második helyen álló gyermekek után kellett volna folyósítania. Ugyanettől az időponttól kezdve a Caisse Augustin és Élise után mint a rangsorban első és második helyen álló gyermek után folyósított támogatást S. Gysennek. A Caisse ugyanis úgy ítélte meg, hogy az Európai Közösségek által folyósított családi támogatások szempontjából kedvezményezettnek minősülő gyermekek nem vehetők figyelembe az 1976. április 8-i királyi rendelet 16. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében szereplő kedvezményezett gyermekek körének meghatározásakor.

17. S. Gysen a kérdést előterjesztő bírósághoz fordult azért, hogy a bíróság mondja ki, hogy az Augustin és Élise nevű gyermekeket a rangsorban második és harmadik helyen álló gyermekeknek kell tekinteni a fent említett rendelkezések értelmében, valamint a Caisse-t kötelezze a 2003 márciusa óta számára folyósított támogatásokból levont összeg megtérítésére, továbbá a folyósított és az ugyanezen gyermekek után támogatás címén őt megillető összeg közötti különbségnek megfelelő hátralékok megfizetésére.

18. A Tribunal du travail de Bruxelles úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és a következő kérdést terjeszti előzetes döntéshozatalra a Bíróság elé:

„A [259/68] rendelet és annak »Díjazás […] című VII. melléklete Családi támogatások« című 1. szakasza 67. cikkének (1) bekezdését, [amelyben] előírt támogatásokba beletartozik

a) a háztartási támogatás;

b) az eltartott gyermek után nyújtott támogatás;

c) az iskoláztatási támogatás;

úgy lehet-e, illetve kell-e minősíteni, mint amelyet a jelen ügyben vitatott nemzeti jogszabály szövege »[…] a szociális biztonságra vonatkozó, Belgiumban hatályos nemzetközi egyezmény«-ként jelöl meg?”

IV – Jogi elemzés

19. A kérdést előterjesztő bíróságnak azt kell megállapítania az alapügy megoldásához, hogy az 1976. április 8-i királyi rendelettel meghatározott szabályok értelmében az önálló vállalkozónak a családi támogatások nyújtása szempontjából kedvezményezettnek minősülő gyermekei körének

meghatározásakor (mely az egyes gyermekek rangjának, és következésképpen az utánuk folyósított támogatás összegének meghatározásához szükséges) figyelembe kell-e vennie vagy sem azokat a gyermekeket, akik után a közösségi intézmények a személyzeti szabályzat vagy az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei alapján családi támogatásokat folyósítanak.

20. Az alapügy felei a kérdést előterjesztő bíróság előtt vitatták az 1976. április 8-i királyi rendelet 16. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében szereplő, „a szociális biztonságra vonatkozó, Belgiumban hatályos nemzetközi egyezmény" fogalmának tartalmát. Amint az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kiderül, „a szociális biztonságra vonatkozó, Belgiumban hatályos nemzetközi egyezmény"-re történő utalást a 2003. szeptember 7-i királyi rendelet iktatta be az említett rendelkezésbe a Cour d'arbitrage [6] de Belgique 2001. július 13-i 106/2001 ítéletét [7] követően, amelyben a bíróság kimondta, hogy az 1939. decemberi 19-i királyi rendelettel [8] egységes szerkezetbe foglalt, a munkavállalók családi támogatásaira vonatkozó törvény 42. cikke sérti a belga alkotmány egyenlő bánásmódra és a hátrányos megkülönböztetés tilalmára vonatkozó 10. és 11. cikkét, „mivel annak a rangnak a kiszámításakor, amely meghatározza a családi támogatások összegét, azoknak a gyermekeknek a figyelembevételére korlátozódik, akik a fenti egységes szerkezetbe foglalt törvények alapján nyújtott támogatások kedvezményezettjei, viszont nem lehet figyelembe venni valamely európai uniós tagállamnak a közösségi jog által alkalmazandónak nyilvánított jogszabálya alapján családi támogatásban részesített gyermeket" [9].

21. Az alapeljárásban S. Gysen fenntartotta, hogy „a szociális biztonságra vonatkozó, Belgiumban hatályos nemzetközi egyezmény"-nek a 1976. április 8-i királyi rendelet 16. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerinti fogalmába beletartoznak a nemzetközi közjogi intézmények keretében kidolgozott, olyan kötelező rendelkezések is, mint amelyek a személyzeti szabályzatban szerepelnek.

22. A Caisse ezzel szemben arra hivatkozott, hogy az említett norma hatályának a 2003. szeptember 7-i királyi rendelettel történő kiterjesztése kizárólag azokra az államokra alkalmazandó, amelyekkel a Belga Királyság több- vagy kétoldalú nemzetközi megállapodásokat kötött a szociális biztonság területén. Hangsúlyozta, hogy nincsen egyetlen egyezmény sem a Belga Királyság és olyan európai vagy nemzetközi intézmény között, amelyek családi támogatást fizetnek a személyzetük tagjainak.

6 – A belga alkotmány 2007. május 7-i módosításával a Cour d'arbitrage elnevezése Cour constitutionnelle-re módosult (*Moniteur belge,* 2007. május 8., 25101. o.).

7 – *Moniteur belge,* 2001. november 13., 38689. o.

8 – *Moniteur belge,* 1939. december 22., 8702. o.

9 – Az eredeti francia nyelvű szöveg nem hivatalos fordítása.

23. A Caisse megállapította, hogy annak ellenére, hogy a Közösségeket létrehozó szerződések Belgiumban hatályos nemzetközi egyezmények, és az ezen nemzetközi szervezetek által hozott normák egy része közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban, a személyzeti szabályzat rendelkezései azonban – habár biztosítanak olyan jogokat a közösségi tisztviselőknek, amelyekre hivatkozhatnak a munkáltatójukkal szemben – nem alkalmazhatók közvetlenül a belga jogrendben.

24. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból továbbá megismerhető az alapügyben eljáró ministère public véleménye is, aki szerint a 259/68 rendelet „a szociális biztonságra vonatkozó, Belgiumban hatályos nemzetközi egyezmény" 1976. április 8-i királyi rendelet 16. cikke (1) bekezdésének első albekezdése szerinti fogalmába tartozik – mivel a rendelet jogalapja a Belga Királyság által ratifikált két nemzetközi egyezmény, az EK-Szerződés és az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló, 1965. április 8-i jegyzőkönyv [10] –, és 11. cikke értelmében teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó a tagállamokban.

25. A kérdést előterjesztő bíróság, miután – a fentiekben kifejtett módon – ismerteti a felek és a ministère public véleményét, valamint emlékeztet arra, hogy a fenti rendelkezés „a szociális biztonságra vonatkozó, Belgiumban hatályos nemzetközi egyezmény"-re történő utaláskor más nemzeti rendelkezésektől eltérően fogalmaz, mivel a nyugdíj területén például kifejezetten „valamely nemzetközi közjogi intézmény személyzeti szabályzat"-ára történik utalás, anélkül fogalmazza meg az előzetes döntéshozatalra előterjesztett, jelenleg vizsgált kérdést, hogy további megállapításokat fűzne hozzá.

26. Nyilvánvaló, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés, amint azt az előterjesztő bíróság megfogalmazta, nem tartozik a Bíróság hatáskörébe. Azt kérdezve, hogy a személyzeti szabályzat és annak VII. melléklete „a szociális biztonságra vonatkozó, Belgiumban hatályos nemzetközi egyezmény"-nek minősül-e az 1976. április 8-i királyi rendelet 16. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében, a kérdést előterjesztő bíróság valójában egy belga jogi rendelkezés értelmezését kéri a Bíróságtól [11]. Azonban, mint tudjuk, az EK 234. cikk által létrehozott bírósági együttműködési rendszer keretében a nemzeti rendelkezések értelmezése a nemzeti bíróságok, és nem a Bíróság hatáskörébe tartozik [12].

27. Tehát a kérdést előterjesztő bíróság hatáskörébe tartozik annak meghatározása, hogy a fent említett nemzeti rendelkezés értelmében mit kell „a szociális biztonságra vonatkozó, Belgiumban hatályos nemzetközi

10 – HL 1967., 152., 13. o.

11 – Meg kell jegyezni, habár ennek a nemzeti rendelkezésnek a szövege nem szerepel az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban, az megtalálható a nemzeti eljárásra vonatkozó, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel együtt továbbított iratok között, az előzetes döntéshozatalra utalás alapján azonban érthető ennek a rendelkezésnek a tartalma.

12 – A C-37/92. sz., Vanacker és Lesage ügyben 1993. október 12-én hozott ítélet (EBHT 1993., I-4947. o.) 7. pontja és a C-511/03. sz., Ten Kate Holding Musselkanaal és társai ügyben 2005. október 20-án hozott ítélet (EBHT 2005., I-8979. o.) 25. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat.

egyezmény" alatt érteni. Szintén e bíróság hatáskörébe tartozik ennek a rendelkezésnek az alkalmazása, és ezért annak a kérdésnek a meghatározása is, hogy a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei ez alá a fogalom alá tartoznak-e. A Bíróság kizárólag pontosításokkal szolgálhat ezeknek az aktusoknak a jogi természetét illetően, abból a célból, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára lehetővé tegye ezt a vizsgálatot.

28. Ezek a pontosítások, jóllehet nem ébresztenek kételyt és nem bonyolultak, a kérdést előterjesztő bíróság előtt tett bizonyos állításokra tekintettel mégis hasznosak. Kiváltképp megjegyzem azt, hogy a Caisse az alapeljárásban azt állította, hogy a személyzeti szabályzat rendelkezései, habár olyan jogokat biztosítanak a közösségi tisztviselőknek, amelyekre a munkáltatójukkal szemben hivatkozhatnak, azonban a belga jogrendben nem alkalmazhatók közvetlenül.

29. Úgy ítélem meg tehát, hogy a nemzeti bíróság által előterjesztett kérdés átfogalmazható a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei jogi jellegének, valamint ezeknek a belga jogrendben történő esetleges közvetlen alkalmazandóságának megállapítására irányuló kérdéssé.

30. E tekintetben előzetesen emlékezetni kell arra, hogy a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételeinek elfogadása az EK-Szerződés rendelkezésének (jelenleg EK 283. cikk) az Európai Unió Tanácsa által történő végrehajtásának minősül, amely arra kötelezi a fenti intézményt, hogy a Bizottság javaslata alapján és az érintett intézményekkel folytatott konzultációt követően meghatározza a személyzeti szabályzatot és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételeit [13]. A személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételeinek különös rendelkezései az Európai Közösségek kiváltságairól és mentességeiről szóló jegyzőkönyvben szereplő bizonyos szabályok, különösen annak 7. és 12–16. cikke végrehajtásának minősülnek, amely jegyzőkönyv – mivel az Európai Közösséget és az Európai Atomenergia-közösséget létrehozó szerződés melléklete – ugyanolyan jellegű és rangú, mint a Szerződések.

31. Meg kell továbbá jegyezni, hogy – amint a Bíróságnak korábban már volt alkalma hangsúlyozni – a személyzeti szabályzatot és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételeit a 259/68 rendeletben fogadták el, és az EGK-Szerződés 189. cikkének második bekezdése (később az EK-Szerződés 189. cikkének második bekezdése, jelenleg EK 249. cikk második bekezdés) értelmében ez a rendelet általános hatállyal bír, valamint teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban [14], amint egyébként a fenti rendelet 11. cikke is pontosítja azt. A Bíróság szerint ebből az

13 – A 259/68 rendeletet egészen pontosan az Európai Közösségek Egységes Tanácsának és Egységes Bizottságának létrehozásáról szóló szerződés (HL 1967., 152., 2. o.) 24. cikkének (1) bekezdése alapján fogadták el, amely cikk hatályon kívül helyezte az EGK-Szerződés korábbi 212. cikkét, amelynek a tartalma az EK 283. cikkbe került át.

14 – A 137/80. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 1981. október 20-án hozott ítélet (EBHT 1981., 2393. o.) 7. pontja és a 186/85. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 1987. május 7-én hozott ítélet (EBHT 1987., 2029. o.) 21. pontja.

következik, hogy azon kívül, hogy a közösségi igazgatási rendszeren belül hatásokat fejt ki, a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei a tagállamokat is kötelezik minden olyan esetben, amikor a közreműködésük szükséges ezeknek az aktusoknak a végrehajtásához [15].

32. Így például a Bíróság, megjegyezve, hogy a személyzeti szabályzat 67. cikkének (2) bekezdése lehetővé teszi a közösségi rendszer és a különböző nemzeti rendszerek közötti konfliktusok szabályozását, mivel a fenti személyzeti szabályzatban szereplő támogatásokat csak abban az esetben fizetik ki a jogosultaknak, ha az összegük meghaladja valamely tagállam jogszabálya által előírt rendszer alkalmazásával folyósított hasonló támogatás összegét, megállapította, hogy mivel a fenti 67. cikk (2) bekezdésén – tehát az EGK-Szerződés 189. cikk második bekezdése értelmében elfogadott rendeletben szereplő rendelkezésen – alapul, a tisztviselőknek a személyzeti szabályzat alapján fizetett támogatások kiegészítő jellege kötelezi a tagállamokat, és a nemzeti jogszabályok nem hagyhatják ezt figyelmen kívül [16].

33. A személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei kötelezik tehát a tagállamokat, és köztük a Belga Királyságot is. Nem állítható továbbá, hogy ez a kötelező erő a belga hatóságok irányába nem áll fenn a jelen helyzetben, mert a Bíróság azt is kimondta, hogy a személyzeti szabályzat 67. cikkének (2) bekezdése nem ír elő kötelezettséget a tagállamok számára a családi támogatások terén olyan helyzetekben, amikor a tisztviselő házastársa, a nyugdíjas tisztviselő vagy a Közösségek egyéb alkalmazottja önálló vállalkozói tevékenységet folytat valamely tagállam területén [17].

34. A Bíróság utóbbi megállapítása mindössze azt jelzi, hogy a tagállam számára nem tilos a törvényeiben szereplő családi támogatásokat arra hivatkozva megtagadni, hogy a jogosultaknak lehetőségük van ugyanazon gyermek után a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei alapján folyósított családi támogatások igénybevételére olyan helyzetekben, amikor a tisztviselőnek vagy a Közösségek egyéb alkalmazottjának házastársa önálló vállalkozói tevékenységet végez ennek az államnak a területén [18]. Amint a Bíróság ugyanis megállapította, kizárólag a munkavállalói tevékenységgel kapcsolatban folyósított támogatások esnek a hasonló jellegű támogatások fogalma alá, amelyeket a személyzeti szabályzat 67. cikkének (2) bekezdése értelmében le kell vonni a tisztviselőknek a személyzeti szabályzat alapján járó családi támogatásokból, és következésképpen az intézmények mentesülnek ezek kifizetésének kötelezettsége alól [19]. A 67. cikk (2) bekezdésének a fenti esetekben való alkalmazhatatlansága nem érinti azonban a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási felté-

15 – A fent hivatkozott Bizottság kontra Belgium ügyben 1981. október 20-án hozott ítélet 8. pontja és a fent hivatkozott Bizottság kontra Belgium ügyben 1987. május 7-én hozott ítélet 21. pontja.

16 – A fent hivatkozott Bizottság kontra Belgium ügyben 1987. május 7-én hozott ítélet 23. pontja.

17 – Ugyanott, 34. pont.

18 – Ugyanott, 33. pont.

19 – Ugyanott.

teleinek kötelező erejét és közvetlen alkalmazhatóságát, amely valamennyi tagállamban fennáll, így a Belga Királyságban is.

35. Erre tekintettel a Bírósághoz előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés egyszerűen annak hangsúlyozásával válaszolható meg, hogy a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei, amelyeket egy közösségi rendelettel erősítettek meg, általános hatállyal bírnak, valamint teljes egészében kötelezők és közvetlenül alkalmazandók minden tagállamban.

36. A Bizottság azonban – amely S. Gysenen kívül az egyetlen olyan fél a jelen eljárásban, aki írásbeli észrevételeket terjesztett elő – az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés jóval szélesebb átfogalmazását javasolja, mint ahogy én a jelen indítvány 29. pontjában jeleztem. Azt javasolja ugyanis, hogy tekintsük úgy, hogy a nemzeti bíróság lényegében azt kívánja megtudni, hogy „a közösségi jogot akként kell-e értelmezni, hogy azzal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek értelmében – amennyiben azokat a családi támogatásokat, amelyre az önálló vállalkozónak joga van, teljes egészükben a személyzeti szabályzat alapján létrehozott közösségi rendszer alapján fizetik ki – […] az e támogatások szempontjából kedvezményezett gyermek nem vehető figyelembe a vállalkozó gyermekeinek rangja meghatározásakor […], amelytől a [többi gyermekének folyósítandó] családi támogatás összege függ”.

37. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés ebben a megfogalmazásban nem egyszerűen a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei jogi jellegének abból a célból történő meghatározására irányul, hogy a kérdést előterjesztő bíróság megvizsgálhassa, hogy ezek az aktusok „a szociális biztonságra vonatkozó, Belgiumban hatályos nemzetközi egyezmény” fogalmának hatálya alá tartoznak-e, amely fogalomnak a belső jogi hatályát ennek a bíróságnak kell meghatároznia.

38. Ehelyett (vagy ezen felül) a kérdés a közösségi jog – mint magasabb rendű jogforrás – által a szóban forgó belső szabály értelmezésére és alkalmazására vonatkozóan emelt határok fennállására is vonatkozik. Ezt követően – figyelembe véve a nemzeti bíróság azon feladatát, hogy ezt a szabályt a közösségi joggal a lehető legnagyobb összhangban értelmezze, sőt bizonyos körülmények között mellőzze annak alkalmazását, ha a közösségi joggal összhangban álló fenti értelmezés nem lehetséges – meg kell határozni a közösségi jog által támasztott esetleges követelményeket, amelyek iránymutatással szolgálhatnak a nemzeti bíróság számára a fenti belső jogi fogalom hatályának meghatározásakor, és – adott esetben – az e fogalmat tartalmazó szabály közösségi joggal való összeegyeztethetőségének megítélésekor, amennyiben ez utóbbi fogalom nem értelmezhető úgy, hogy a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei is beletartoznak.

39. Meg kell vizsgálni, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésnek a Bizottság által javasolt átfogalmazása,

amely a kérdést előterjesztő bíróság által feltett kérdés tárgyát jelentős mértékben kiszélesíti, nem feszíti-e szét a Bíróság és a nemzeti bíróságok közötti együttműködés EK 234. cikkben rögzített rendszerének kereteit.

40. E tekintetben emlékeztetek arra, hogy a Bíróság ítélkezési gyakorlata értelmében a feltett kérdések pontatlan vagy az EK 234. cikkben meghatározott hatáskört túllépő megfogalmazása esetén a Bíróság a nemzeti bíróság által szolgáltatott információk összessége, és különösen az előzetes döntéshozatalra utalás indokolása alapján meghatározhatja a közösségi jog azon rendelkezéseit, amelyeknek az értelmezése a per tárgyára figyelemmel szükséges [20].

41. A Bíróság annak érdekében, hogy az előzetes döntéshozatalra kérdést előterjesztő bíróságnak hasznos választ adjon, figyelembe vehet olyan közösségi jogi normákat, amelyekre a nemzeti bíróság kérdésében nem hivatkozott [21]. Ez történt akkor is, amikor a Bírósághoz előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés olyan közösségi jogszabályokra hivatkozott, amelyek nem voltak relevánsak az előzetes döntéshozatali eljárás alapjául szolgáló helyzetben [22], vagy azokban az esetekben is, amikor a kérdés a közösségi jog egyetlen konkrét rendelkezésére sem hivatkozott, hanem a Szerződésre vagy a közösségi jog egészére utalt [23].

42. A Bíróság ítélkezési gyakorlata számos olyan esettel is szolgált, amikor a Bíróság kiszélesítette az előzetes döntéshozatalra elé terjesztett kérdés tárgyát, és határozott a közösségi jog valamely rendelkezésének érvényességéről, pedig a nemzeti bíróság által megfogalmazott, előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés mindössze a Bíróság értelmezését kérte [24].

43. A Bíróság nyilvánvalóan abból indul ki, hogy széles mozgástérrel rendelkezik azoknak a közösségi jogi elemeknek a felkutatásában, amelyeket a nemzeti bíróság előtt lévő ügy megoldása érdekében értelmezni kell, és ez összhangban áll a nemzeti bíróság számára „hasznos válasz” adásának követelményével, a vele való teljes körű együttműködés

20 – Lásd többek között a 35/85. sz. Tissier-ügyben 1986. március 20-án hozott ítélet (EBHT 1986., 1207. o.) 9. pontját és a C-107/98. sz. Teckal-ügyben 1999. november 18-án hozott ítélet (EBHT 1999., I-8121. o.) 34. pontját.

21 – A fent hivatkozott Tissier-ítélet 9. pontja; a C-315/92. sz., Verband Sozialer Wettbewerb ügyben 1994. február 2-án hozott ítélet (EBHT 1994., I-317. o.) 7. pontja és a C-228/01. és C-289/01. sz., Bourrasse és Perchicot egyesített ügyekben 2002. november 7-én hozott ítélet (EBHT 2002., I-10213. o.) 33. pontja.

22 – Lásd különösen a C-315/88. sz. Bagli Pennacchiotti-ügyben 1990. március 27-én hozott ítéletet (EBHT 1990., I-1323. o.); a C-315/93. sz., Flip és Verdegem ügyben 1995. április 6-án hozott ítéletet (EBHT 1995., I-913. o.) és a fent hivatkozott Teckal-, valamint a Bourrasse és Perchicot ügyben hozott ítéletet.

23 – Lásd különösen a 10/71. sz., Muller és Hein ügyben 1971. július 14-én hozott ítéletet (EBHT 1971., 723. o.); a 251/83. sz. Haug-Adrion-ügyben 1984. december 13-án hozott ítéletet (EBHT 1984., 4277. o.); a fent hivatkozott Tissier-ügyben hozott ítéletet; a C-235/90. sz., Aliments Morvan ügyben 1991. november 19-én hozott ítéletet (EBHT 1991., I-5419. o.) és az C-168/95. sz. Arcaro-ügyben 1996. szeptember 26-án hozott ítéletet (EBHT 1996., I-4705. o.).

24 – Lásd különösen a 62/76. sz. Strehl-ügyben 1977. február 3-án hozott ítéletet (EBHT 1977., 211. o.); a 145/79. sz., Roquette Frères ügyben 1980. október 15-én hozott ítéletet (EBHT 1980., 2917. o.) és a C-37/89. sz. Weiser-ügyben 1990. június 14-én hozott ítéletet (EBHT 1990., I-2395. o.).

szellemében. Az EK 234. cikke által létrehozott bírósági együttműködés keretében, amelyben a nemzeti bíróság és a Bíróság – saját hatásköreiken belül eljárva, a közösségi jog egységes alkalmazásának biztosítása céljából – közvetlenül és kölcsönösen együttműködve járul hozzá a határozat létrejöttéhez, minden olyan formai követelményt ki kell zárni, amely csupán az eljárás elhúzódásához vezet [25]. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések átfogalmazása – akár azok tárgyának kiszélesítésével is – terén a Bíróság által önmaga számára fenntartott széleskörű lehetőséget pergazdaságossági okok is alátámasztják, mivel ez lehetővé teszi egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem egyébként valószínű megismétlődésének elkerülését.

44. Jelen esetben, bár úgy tűnik, hogy a Tribunal du travail de Bruxelles által feltett kérdés Bizottság által javasolt módon történő átfogalmazása nem lépi túl a Bíróság előzetes döntéshozatali eljárás területén fennálló hatáskörének az ítélkezési gyakorlat által meghatározott tág korlátait, ez azonban nyilvánvalóan nem jelenti azt, hogy a Bíróság köteles lenne azt magáévá tenni.

45. A Bíróság – az EK 10. és EK 234. cikk alkalmazásával – köteles ugyan válaszolni a nemzeti bíróságok által a közösségi jog értelmezésére vonatkozóan előterjesztett azon kérdésekre, amelyek a Bíróság ítélkezési gyakorlata által pontosított elfogadhatósági feltételeknek megfelelnek, az viszont nem állítható, hogy köteles válaszolni azokra a kérdésekre is, amelyeket nem ezek a bíróságok terjesztenek elő, hanem az előzetes döntéshozatali eljárásban résztvevő szereplők, így a Bíróság alapokmányának 23. cikkével összhangban, az alapeljárás felei, a tagállamok, a Bizottság, valamint adott esetben az Európai Parlament, a Tanács és az Európai Központi Bank, továbbá, amennyiben az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás alkalmazási területéről van szó, azon részes államok, amelyek nem tagállamok, valamint a megállapodásban említett EFTA Felügyeleti Hatóság.

46. A Bíróságnak körültekintően és célszerűségi megfontolások alapján kell gyakorolnia azon jogosultságát, hogy a közösségi jog olyan értelmezését adja a kérdést előterjesztő bíróságnak, amely túllép az e bíróság által kért értelmezésen.

47. Jelen esetben megállapítom, hogy a Bizottság által felvetett kérdés jócskán túllép azon a problémán, amely a kérdést előterjesztő bíróságot foglalkoztatja. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat egyetlen sorából sem következik, hogy a Tribunal du travail de Bruxelles-nek kételyei vannak az 1976. április 8-i királyi rendelet 16. cikke (1) bekezdésének első albekezdése – amely rendelkezésnek még nem is vázolta az értelmezését – a közösségi jog rendelkezéseivel vagy elveivel való összeegyeztethetősége

25 – A 16/65. sz. Schwarze-ügyben 1965. december 1-jén hozott ítélet (EBHT 1965., 1081. o., 1094. o.).

tekintetében. Teljesen eltérő helyzetben vagyunk tehát attól, mint amikor a kérdést előterjesztő bíróság az általa értelmezett, adott nemzeti rendelkezésnek közösségi jogi rendelkezéssel való összeegyeztethetőségére vonatkozóan tesz fel kérdést, és amikor a Bíróság – a nemzeti bíróság által felvetett probléma lényegére figyelemmel – válaszul ennek a rendelkezésnek az adott ügyben való alkalmazhatatlanságára mutat rá, és egy másik, az ügyben alkalmazandó közösségi jogi rendelkezést értelmez, amellyel a nemzeti rendelkezés ellentétes [26].

48. A kérdés Bizottság által javasolt átfogalmazása nem tűnik szükségesnek az előzetes döntéshozatalra utalás hatékony érvényesülésének biztosítása szempontjából sem. Amint láttuk, még ha a kérdést előterjesztő bíróság rosszul is fogalmazta meg a kérdését, átfogalmazható a jelen indítvány 29. pontjában javasolt formában, ezáltal biztosítva mindezek ellenére a Bíróság részéről a hasznos választ.

49. Mindenképpen feleslegesnek tartom, hogy a Bíróság – amint azt a Bizottság javasolja – olyan közösségi jogi rendelkezés felkutatásának szentelje magát, amelylyel esetlegesen ellentétes a kérdés megfogalmazásában leírt nemzeti szabályozás. A Bíróságnak legfeljebb a Bizottság által az írásbeli észrevételeiben egyetlen konkrétan megnevezett közösségi rendelkezést kellene megvizsgálnia, az EK 10. cikket. Ezt a véleményt képviselem a Bíróság ítélkezési gyakorlatának legújabb irányzatával fennálló analógia alapján is, amely szerint az ítélkezési gyakorlat az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések elfogadhatósága terén megköveteli, hogy a kérdést előterjesztő bíróság mindenképpen meghatározza azokat a pontos okokat, amelyek a közösségi jog értelmezésére vonatkozó kérdés előterjesztésére vezették, és amelyek miatt előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezését látta szükségesnek a Bíróság előtt, valamint minimális magyarázatát adja annak, hogy miért ezeknek a közösségi rendelkezéseknek az értelmezését kéri, és milyen kapcsolat áll fenn e rendelkezések és az általa elbírálandó alapügyben alkalmazandó nemzeti rendelkezés között [27].

50. Emlékeztetek továbbá a Bíróság azon feladatára, hogy őrködjön a Bíróság alapokmányának 23. cikke értelmében érintett felek azon lehetőségének védelme felett, hogy írásbeli észrevételeket nyújthassanak be, figyelembe véve ugyanakkor azt, hogy az

26 – Lásd különösen a C-293/03. sz. My-ügyben 2004. december 16-án hozott ítéletet (EBHT 2004., I-12013. o.).

27 – A C-116/00. sz. Laguillaumie-ügyben 2000. június 28-án hozott végzés (EBHT 2000., I-4979. o.) 16. pontja; a C-425/03. sz., Provvidenza Regio ügyben 2004. október 19-én hozott végzés (az EBHT-ban nem tették közzé) 9. pontja; a C-116/05. sz., Dhumeaux és társai ügyben 2005. december 1-jén hozott végzés (az EBHT-ban nem tették közzé) 21. pontja és a C-166/06. sz. Eurodomus-ügyben 2006. július 13-án hozott végzés (az EBHT-ban nem tették közzé) 7–8. pontja. Ezek közül a második végzés kapcsán különösen megjegyzem, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem pontosította azokat a közösségi jogi rendelkezéseket, amelyek értelmezését kérte (12. pont).

észrevételek benyújtása előtt velük csak az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot közlik [28].

51. Éppen a jelen indítvány 47. pontjában jelzett okok miatt, bár nem teljesen kizárt, de erősen elméleti a Bíróság alapokmányának 23. cikke értelmében érintett felek lehetősége arra, hogy írásbeli észrevételeket terjesszenek elő olyan közösségi jogi rendelkezések esetleges létére vonatkozóan, amelyekkel ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, mint a Caisse javaslata szerint értelmezett 1976. április 8-i királyi rendelet 16. cikke (1) bekezdésének első albekezdése. Kétségkívül igaz, hogy a fenti felek, akikkel a Bíróság eljárási szabályzata 104. §-ának (4) bekezdése értelmében közölték a Bizottság által benyújtott írásbeli észrevételeket, tárgyalás kitűzését kérve és szóbeli észrevételeiket ismertetve kifejthették volna álláspontjukat erre vonatkozóan. Egyfelől azonban nem szabad megfeledkezni arról, hogy csak az előzetes döntéshozatalra utaló határozatot közölték a Bíróság alapokmányának 23. cikkében szereplő felekkel, nevezetesen a tagállamokkal, csatolva hozzá a tagállam hivatalos nyelvére való fordítást [29], míg a Bizottság által a jelen előzetes döntéshozatali eljárásban benyújtott írásbeli észrevételeket ezekkel a felekkel csak az eljárás nyelvén (franciául) közölték. Másfelől meg kell védeni az írásbeli észrevételek benyújtásának lehetőségét is.

52. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés Bizottság által javasolt módon történő kiszélesítése azonban szükségessé tenné azt, hogy a tagállamoknak és az alapeljárás feleinek lehetőséget adjanak, hogy a Bizottság által felvetett kérdésre írásban reagáljanak. Különösen fontosnak tűnik számomra, hogy a belga kormány észrevételeit is kikérjék, tekintettel arra, hogy a fenti kérdés közvetetten felveti egy belga jogszabálynak a közösségi joggal való összeegyeztethetőségét. A kérdéses észrevételek beszerzése természetesen még mindig lehetséges, de késleltetné a jelenlegi eljárás lezárásának időpontját.

53. A fent kifejtett megfontolások alapján úgy vélem, hogy a jelenlegi eljárásban nem tanácsos a Bíróság által végzett vizsgálat terjedelmét kiszélesíteni a Bizottság által javasolt kérdésre. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés tárgyának tehát véleményem szerint azok között a határok között kellene maradnia, amelyet a jelen indítvány 29. pontjában kijelöltem. Egyébiránt a Bizottságnak továbbra is lehetősége van az 1976. április 8-i királyi rendelet 16. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a közösségi joggal való összeegyeztethetőségére vonatkozó kérdéssel

28 – A 141/81–143/81. sz., Holdijk és társai egyesített ügyekben 1982. április 1-jén hozott ítélet (EBHT 1982., 1299. o.) 6. pontja; a C-207/01. sz., Altair Chimica ügyben 2003. szeptember 11-én hozott ítélet (EBHT 2003., I-8875. o.) 25. pontja; a C-458/93. sz. Saddik-ügyben 1995. március 23-án hozott végzés (EBHT 1995., I-511. o.) 13. pontja és a fent hivatkozott Laguillaumie-ügyben hozott végzés 14. pontja.

29 – Lásd a fent hivatkozott Laguillaumie-ügyben hozott végzés 24. pontját.

a Bírósághoz fordulni az EK 226. cikk alapján tagállami kötelezettségszegési eljárás kezdeményezésével.

54. Így tehát a továbbiakban csak másodlagosan és nagyvonalakban vizsgálom meg érdemben azt a kérdést, hogy az EK 10. cikkel ellentétes-e vagy sem az olyan nemzeti szabályozás, amely az önálló vállalkozónak eltartott gyermeke után az illetékes nemzeti hatóság által nyújtott családi támogatások folyósítása során az ugyanazon vállalkozó többi gyermeke rangjának meghatározása céljából nem veszi figyelembe a vállalkozó azon gyermekét, aki a személyzeti szabályzat és az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei alapján folyósított családi támogatások kedvezményezettje, bár e rang – a nemzeti szabályozás értelmében – befolyásolja az ezen utóbbi személynek folyósított családi támogatás összegét.

55. A Bizottság igenlően válaszolt erre a kérdésre a My-ítélet [30] által kialakított precedensre hivatkozva, amely olyan nemzeti szabályozásra vonatkozott, amely nem tette lehetővé az illetékes önálló biztosító pénztár számára azt, hogy az előrehozott öregségi nyugdíjra való jogosultság nemzeti jog szerinti megnyílása szempontjából figyelembe vegye a valamely közösségi intézmény szolgálatában végzett munkával eltöltött éveket.

30 – Fent hivatkozva.

56. Ebben az ítéletében a Bíróság – megállapítva, hogy az EK 10. cikk előírja a tagállamok számára a Közösség feladatai teljesítésének elősegítését – valójában úgy határozott, hogy a személyzeti szabályzattal összefüggésben olvasott fenti cikkel ellentétes az ilyen nemzeti szabályozás [31].

57. Nem tekinthetek el azonban attól, hogy ne emlékeztessek arra, hogy a Bíróság azt követően jutott erre a következtetésre, hogy megállapította: ez a nemzeti szabályozás gátolhatja az Európai Unió intézményeiben való szakmai tevékenység végzését, és ebből adódóan elriaszthat tőle, hiszen amennyiben a korábban nemzeti nyugdíjrendszerben járulékfizető munkavállaló az ilyen intézmény állásajánlatát elfogadja, azt kockáztatja, hogy elveszíti az e rendszer alapján neki járó valamely öregségi ellátást, amelyre jogosult lett volna, ha ezt az állásajánlatot nem fogadta volna el [32].

58. A Bíróság, amikor megállapította ennek a nemzeti rendelkezésnek a személyzeti szabályzat rendelkezéseivel együttesen olvasott EK 10. cikkbe való ütközését, jelentőséget tulajdonított tehát annak a ténynek,

31 – Ugyanott (48–49. pont).

32 – Ugyanott (47. pont).

hogy megnehezíthetné a bizonyos szolgálati idővel rendelkező köztisztviselőknek a Közösség általi felvételét, gátolva ezáltal a közösségi intézmények működését.

59. Hasonló megközelítésmódot követett a Bíróság a közelmúltban a Tither-ügyben hozott ítéletben [33], amely a lakásszerzés és -felújítás megkönnyítését elősegítő olyan nemzeti rendszerre vonatkozott, amely kizárta bizonyos kedvezményből (jelzálogkölcsön után fizetett kamattámogatás) azokat a személyeket, akik olyan feladatokat láttak el, ahol különleges mentesség vagy kiváltság alapján adómentes jövedelmet kaptak, így a Közösség tisztviselőit is. A nemzeti bíróság azt kérdezte többek között a Bíróságtól, hogy az EGK-Szerződés 5. cikke (később az EK-Szerződés 5. cikke, jelenleg EK 10. cikk) kötelezi-e az érintett tagállamot arra, hogy az adott kedvezményt biztosítsa más személyeknek is, ha a szóban forgó rendszer által előírt egyéb feltételeket teljesítik. Emlékeztetve arra, hogy ez a rendelkezés tiltja többek között azt, hogy a tagállamok a közösségi intézmények működésének akadályozására alkalmas intézkedéseket fogadjanak el, a Bíróság megjegyezte, hogy – bár az olyan szabályozásnak, mint amilyen a szóban forgó rendszer, lehet olyan hatása, hogy megfosztja a Közösségek tisztviselőit és egyéb alkalmazottait egy olyan kedvezménytől, amelyhez joguk lenne, ha nem ez lenne a tisztségük, az nem alkalmas azonban arra, hogy visszatartson egyes személyeket attól, hogy a Közösségek szolgálatába lépjenek, vagy ösztönözze őket arra, hogy az általuk betöltött tisztségről lemondjanak, így következésképpen nem alkalmas arra sem, hogy akadályozza a közösségi intézmények működését. A Bíróság tehát arra a következtetésre jutott, hogy az EGK-Szerződés 5. cikke nem tiltja meg azt, hogy a tagállamok a Közösségek tisztviselőitől és egyéb alkalmazottaitól egy olyan kedvezményt megtagadjanak, mint amilyet az alapügyben szereplő nemzeti rendszer előírt.

60. Visszatérve azonban a jelen előzetes döntéshozatali eljáráshoz, nehezen állítható az, hogy az olyan szabályozás, mint amilyen az 1976. április 8-i királyi rendelet 16. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében szerepel, ha olyan értelmezést kapna, hogy kizárja az általa meghatározott kereteken belül az önálló vállalkozók azon gyermekeinek a figyelembevételét, akik a személyzeti szabályzat vagy az egyéb alkalmazottak alkalmazási feltételei alapján családi támogatás kedvezményezettjei, olyan jellegű lenne, hogy visszatartson egyes személyeket attól, hogy a Közösségek szolgálatába lépjenek, vagy arra ösztönözze őket, hogy lemondjanak az általuk betöltött posztról. A Bizottság – a jelenlegi esetre utalva – maga hivatkozik arra, hogy a belga szabályozás semmilyen veszteséget sem okoz a szóban forgó közösségi alkalmazottnak (S. Gysen első férjének, Adrien apjának), mivel egyszerűen csak az a hatása, hogy a másik folyósítási módhoz képest csökkenti a családi támogatás azon

33 – A C-333/88. sz. ügyben 1990. március 22-én hozott ítélet (EBHT 1990., I-1133. o.).

összegét, amelyet a Caisse-nek kell a korábbi feleség számára folyósítania Augustin és Élise, a második férjtől származó gyermekek után, aki nem volt a Közösség tisztviselője vagy alkalmazottja [34]. Továbbá, még ha úgy tekinthető is, hogy az ilyen csökkenés befolyásolja az S. Gysen által az első gyermek eltartásának költségeire mobilizálható forrás összegét, és ezért végső soron befolyásolhatja az ezen utóbbi gyermek édesapjára, a közösségi alkalmazottra háruló kötelezettségek terjedelmét, az e költségekhez való hozzájárulás címén, az ilyen hatás túlzottan közvetett és marginális ahhoz, hogy a szóban forgó visszatartó vagy ösztönző ereje legyen.

61. A Bizottság kétségtelenül joggal hangsúlyozza, hogy a belga szabályozás fenti pontban ismertetett értelmezés útján történő alkalmazása azt jelentené, hogy kizárólag azért, mert Adrien apja valamelyik közösségi intézmény alkalmazottja, S. Gysen és másik két gyermeke, Augustin és Élise végeredményben hátrányosabb bánásmódban részesülne, mintha az apa nem ezt a munkát végezné [35]. A Tither- és a My-ügyben hozott ítéletből levezethető értelmezési kritérium fényében ez az egyenlőtlen bánásmód véleményem szerint nem jelenti az EK 10. cikkben szereplő, a közösségi intézményekkel való jóhiszemű együttműködési kötelezettségnek a Belga Királyság részéről történő megsértését.

62. Alig szükséges ehhez hozzátenni (mivel az általam a jelen indítvány 29. és 53. pontjában meghatározott és megindokolt vizsgálat keretein túllép), hogy az ilyen egyenlőtlen bánásmód nem vitatható az egyenlő bánásmód elvére – mint a közösségi jog általános elvére vagy annak különös kifejeződéseire, így többek között az EK 12. cikkre (az állampolgárság alapján történő hátrányos megkülönböztetés tilalma) és a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK rendeletre [36] (amelynek értelmében valamely tagállamnak más tagállam területén foglalkoztatott állampolgára „a hazai munkavállalókkal azonos szociális és adókedvezményeket élvez") – való hivatkozással. Az alapügy irataiból ugyanis egyetlen olyan tényállási elem sem derül ki, amely alapján fenntartható volna, hogy jelen esetben a közösségi jog hatálya alá tartozó helyzetről van szó, és nem egy, kizárólag a Belga Királyságon belüli, tisztán belső helyzetről.

34 – A Bizottság írásbeli észrevételei (37. és 38. pont).

35 – Ugyanott (40. pont).

36 – HL L 257., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet,1. kötet, 15. o.

V – Végkövetkeztetések

63. Az előző megfontolások fényében azt javaslom a Bíróságnak, hogy a Tribunal du travail de Bruxelles által feltett kérdésre a következő választ adja:

„Az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról és az Európai Közösségek egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről, valamint a Bizottság tisztviselőire ideiglenesen alkalmazandó különleges intézkedések bevezetéséről szóló, 1968. február 29-i 259/68/EGK, Euratom, ESZAK tanácsi rendelettel megerősített, az Európai Közösségek tisztviselőinek személyzeti szabályzata és az Európai Közösségek egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételei általános hatállyal bírnak, valamint teljes egészében kötelezők és közvetlenül alkalmazandók valamennyi tagállamban.

A kérdést előterjesztő bíróság feladata – mivel ennek hatáskörébe tartozik a nemzeti jog értelmezése és alkalmazása – annak meghatározása, hogy a fent említett jellemzők fényében ezek az aktusok »a szociális biztonságra vonatkozó, Belgiumban hatályos nemzetközi egyezmény«-nek minősülnek-e az alapügyben szereplő nemzeti jogszabály értelmében."